

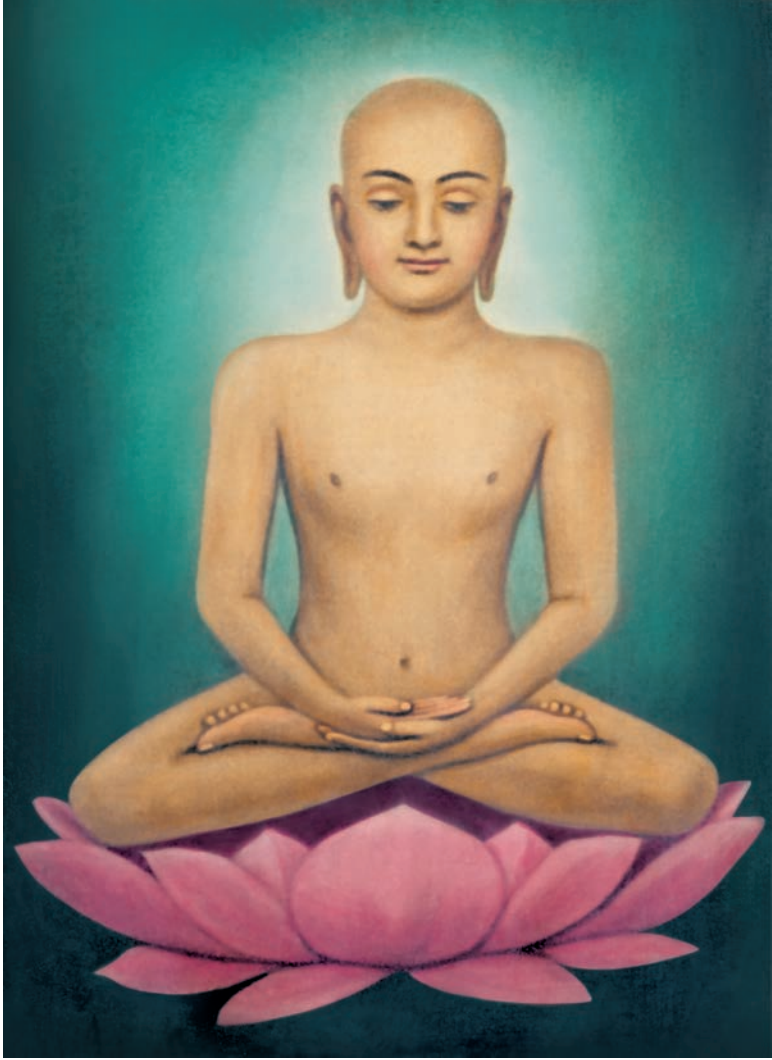
શ્રી કેવળી પ્રભુનો સાથ

ભાગ-૪

સરયુ રજની મહેતા

श्री डेवणी डुरडुनो सलथ

डुलग-ॡ

श्री महावीर वर्धमान स्वामी

श्री डेवणी प्रलुनो साथ

भाग-४

सरयु रजनी महेता

प्रकाशक

श्रेयस प्रचारक सभा

भोरणी हाउस, डो. सुंदरलाल बहल पथ, मुंबई ४०० ०३८.

પ્રકાશક : શ્રેયસ પ્રચારક સભા વતી
શ્રી જે. બી. મોદી
મોરબી હાઉસ, ડો. સુંદરલાલ બહલ પથ, મુંબઈ 400038.
અને
વકીલ્સ, ફેફર એન્ડ સાયમન્સ પ્રા. લી. વતી
શ્રી અરુણ કે. મહેતા
ઈન્ડસ્ટ્રી મેનોર, અપ્પાસાહેબ મરાઠે માર્ગ, પ્રભાદેવી, મુંબઈ 400 025.

મુદ્રક : વકીલ એન્ડ સન્સ પ્રા. લી. વતી
શ્રી અરુણ કે. મહેતા
ઈન્ડસ્ટ્રી મેનોર, અપ્પાસાહેબ મરાઠે માર્ગ, પ્રભાદેવી, મુંબઈ 400 025.

ISBN No. : 978-81-8462-024-5

પ્રથમ આવૃત્તિ : ઈ. સ. 2009 પ્રત : 3000

કિંમત : રૂ. ૫૦/-

પ્રાપ્તિસ્થાન :

શ્રેયસ પ્રચારક સભા
મોરબી હાઉસ,
ડો. સુંદરલાલ બહલ પથ,
મુંબઈ 400 038
ફોન : 91-22-2261 5587

ડો. નિમુબેન ઝવેરી
સનફલાવર, 4th ફ્લોર,
રાજાવાડી પાસે, ઘાટકોપર,
મુંબઈ 400 077.
ફોન : 91-22-2516 3461

Shree Chandubhai S. Parekh
(50-51) Guide Bldg., 13th Floor,
L. D. Ruparel Marg,
Off. Nepean Sea Road,
Mumbai 400006
Ph: 91-22-23697288/23625806

Hareshbhai C. Sheth
27 Woodfield Court,
Princeton, N. J. 08540. USA
(H): 732-422-8385
(C): 609-510-8760

શ્રી યોગેશ જૈન
સત્યોગ, સ્વામી વિવેકાનન્દ રોડ,
રામકૃષ્ણ નગર,
રાજકોટ 360001
ફોન : 91-281-2466320 મોબાઈલ : 9825210210

શ્રી દિલિપભાઈ જે. સંઘવી
૫૦-બી સ્થાનકવાસી જૈન સોસાયટી,
નારણપુરા રોડ,
અમદાવાદ - 380013
ફોન : 91-079-27552957; 079-27552256

Shri Jayesh J. Doshi
3-4, Mihir Park Society,
Old Padra Road,
Vadodara 390020
Ph: 91-265-2340850

Anurag H. Thakor
6885 Baird Dr.
Plano, TX 75024. USA
(H): 972-491-7551
(C): 469-644-8965

E-mail : inquiry@shrikevaliprabhunosaath.org

અનુક્રમશિકા

પાન ક્રમાંક

પ્રાકૃકથન	xi
પ્રકરણ ૧૪ : સમય માત્રનો પણ પ્રમાદ કર્તવ્ય નથી	૧
પ્રમાદ એટલે શું? - ૧; અસંજ્ઞીનાં દુઃખો - ૨; સંજ્ઞા મળ્યા પછી પણ ચતુરંગીયની દુર્લભતા - ૩; શ્રી મહાવીર સ્વામીનો ગૌતમસ્વામીને પ્રમાદ ન કરવા વિશેનો બોધ - ૩; શ્રી પંચપરમેષ્ઠિ ભગવંતનું મહાત્મ્ય - ૫; પ્રમાદ સહિત આજ્ઞા પાળવાથી થતા દોષો - ૮, પ્રમાદ તથા સ્વચ્છંદ વચ્ચે ગાઢો સંબંધ - ૯; પંચપરમેષ્ઠિ ભગવંતનાં કલ્યાણનાં પરમાણુઓના સ્કંધનું બંધારણ - ૧૧; જીવ પર થતી કલ્યાણનાં પરમાણુઓની અસર - ૧૫; જીવની આત્મશુદ્ધિ વધવાથી પ્રાપ્ત થતાં ઉત્તરોત્તર ઊંચા આજ્ઞાકવચ - ૧૭; સમ્યક્ત્વ લેતાં મળતાં કલ્યાણનાં પરમાણુઓ - ૧૮; ક્ષાયિક સમકિત લેતાં જીવને મળતાં કલ્યાણનાં પરમાણુઓ - ૨૦; છઠ્ઠા ગુણસ્થાને પહોંચતા જીવનાં કષાયોની થતી સ્થિતિ - ૨૬; સર્વ સત્પુરુષનો આજ્ઞારસ - ૨૮; તેનાથી થતી સાતમા ગુણસ્થાનની પ્રાપ્તિ - ૨૮; પ્રમાદ નબળો થવો એટલે શું? - ૨૯; પંચપરમેષ્ઠિ ભગવંતના ગુણો પદવી અનુસાર અલગ - ૩૧; પરમાર્થ પ્રમાદને તજવાના તરતમપણાથી પાંચ વિભાગ - ૩૩; શ્રેણિમાં કલ્યાણનાં પરમાણુઓનો સ્વીકાર - ૩૫; શ્રેણિના દશમા	

ગુણસ્થાને પરમેષ્ટિ ભગવંતનો ઉપયોગ - ૩૬; શ્રેણિમાં જીવને પહેલાં અરિહંતના ઉપકારની ઓળખ - ૩૭; શ્રેણિમાં સિદ્ધપ્રભુનાં પરમાણુઓની સહાયથી અપ્રમાદ - ૩૮; જીવની બારમા ગુણસ્થાનની સ્થિતિ - ૪૧; શ્રી કેવળીપ્રભુ પોતાનાં કલ્યાણનાં પરમાણુઓ ક્યારે દોહરાવે - ૪૨; આત્માની ચૌદમા ગુણસ્થાને સ્થિતિ - ૪૨; ક્ષપક શ્રેણિમાં આત્માને યોગનો ઉપયોગ નહિવત્ - ૪૩; ક્ષપક શ્રેણિ માટે છટા - સાતમા ગુણસ્થાને કરવાયોગ્ય તૈયારી - ૪૪; શ્રેણિના પુરુષાર્થની વિશેષતા - ૫૦; મોહક્ષયનો પુરુષાર્થ - ૫૧; તેની પહેલી ભૂમિકા - ૫૨; બીજી ભૂમિકા - ૫૩; ત્રીજી ભૂમિકા - ૫૪; ચોથી ભૂમિકા - ૫૫; કષાયના અભાવથી વેદાતી શાંતિ - ૫૬; ચારે કષાય ક્ષય થવાનો ક્રમ - ૫૭; રત્નત્રયનાં આરાધનનો પ્રભાવ - ૫૮; પ્રાર્થના પ્રેરિત ક્ષમાપના તથા મંત્રસ્મરણ - ૬૦; ક્ષમાપના પ્રેરિત પ્રાર્થના તથા મંત્રસ્મરણ - ૬૧; મંત્રસ્મરણ પ્રેરિત પ્રાર્થના તથા ક્ષમાપના - ૬૧; ભક્તિમાર્ગની વિશેષતા - ૬૨; વિનયથી ભક્તિને પુષ્ટિ - ૬૫; વિનયથી અપ્રમાદ, અવિનયથી પ્રમાદ - ૬૭; કૃપાળુદેવનો આરંભનો પુરુષાર્થ જ્ઞાનમાર્ગ - ૬૮; પછીનો પુરુષાર્થ ભક્તિમાર્ગ - ૬૯; ભક્તિમાર્ગની શક્તિ - ૭૩; નમસ્કાર મંત્ર - ૭૫.

પ્રકરણ ૧૫ : આત્મિક શુદ્ધિથી પરમાર્થિક સિદ્ધિ .....

૮૧

આત્મિક શુદ્ધિ - ૮૧; પરમાર્થિક સિદ્ધિ - ૮૧; આજ્ઞાનું મહાત્મ્ય - ૮૪; પૂર્ણ તથા અપૂર્ણ આજ્ઞા - ૮૫; રુચક પ્રદેશની પ્રાપ્તિ - ૮૭; ધર્મરૂપી બીજને ખીલવવાની પ્રક્રિયા - ૮૮; જીવનું ઈતર નિગોદમાં આવવું - ૮૧; ત્રસનાડીની બહાર ફેંકાયેલા જીવોનો પુનઃપ્રવેશ - ૮૧; ઈન્દ્રિયોનો સંજીવણ સુધીનો વિકાસ - ૮૨; અંતરૂવૃત્તિસ્પર્શ - ૮૫; સ્પર્શ વખતે થતી પ્રક્રિયા - ૮૬; નિશ્ચયથી વ્યવહાર સમકિત - ૮૮; કેવળીગમ્ય પ્રદેશોની પ્રાપ્તિ - ૧૦૦; ઉપશમ સમ્યક્ત્વ - ૧૦૨; તે માટે ભક્તિનું સાધન - ૧૦૪; ભક્તિમાર્ગના ફાંટા - ૧૦૬; ક્ષયોપશમ

સમકિત - ૧૧૧; ભક્તિમાર્ગ - ૧૧૨; આજ્ઞામાર્ગ - ૧૧૩; નિર્ઝથમાર્ગ - ૧૧૩;
 નિર્વાણમાર્ગ - ૧૧૪; પરિનિર્વાણમાર્ગ - ૧૧૪; ક્ષાયિક સમકિત ફોરવતાં -
 ૧૧૭; પાંચમા તથા છઠ્ઠા ગુણસ્થાને ચડતાં - ૧૧૮; સાતમા ગુણસ્થાનને સ્પર્શી,
 સત્પુરુષની દશા સુધી વિકસતાં - ૧૨૩; કેવળીપ્રભુનાં બંધનનાં કારણો - ૧૩૧;
 શ્રેણિની તૈયારી - ૧૩૭; આત્માનુબંધી યોગ તથા ચતુર્વમુખીન યોગ - ૧૪૪;
 ક્ષપક શ્રેણિએ ચડતાં - ૧૫૦; કેવળી સમુદ્ઘાત, ૧૩માથી ૧૪મા ગુણસ્થાને
 જતાં - ૧૬૩; સિદ્ધભૂમિમાં ગમન, ચેતનઘન સ્થિતિ, આત્માની અક્ષય સ્થિતિ -
 ૧૬૭; વ. પત્રાંક ૧૨૮ના આધારે શ્રી નવકારનો મહિમા - ૧૭૧.

પ્રકરણ ૧૬ : સર્વોત્કૃષ્ટ શુદ્ધિ ત્યાં સર્વોત્કૃષ્ટ સિદ્ધિ ૧૭૯

જીવનું અભિસંધિજ વીર્ય - ૧૮૨; અનભિસંધિજ વીર્ય - ૧૮૨; આત્મિક શુદ્ધિ
 કરવા માટેના આઠ માર્ગ - ૧૮૩; પંચપરમેષ્ટિ કયા માર્ગે ચાલે? - ૧૮૪;
 સંવરપ્રેરિત તથા કલ્યાણપ્રેરિત મહાસંવર માર્ગ - ૧૮૫; અંતરાય કર્મની
 બલિહારી - ૧૮૭; વિભાવરસની ઉત્પત્તિ - ૧૮૪; આઠમાના પહેલા ચાર માર્ગ
 અસંજી જીવ પણ આદરે - ૧૯૬; ઈન્દ્રિયોના વધવા સાથે કર્મબંધનનાં કારણો
 પણ વધે - ૧૯૭; સંવર માર્ગ - ૨૦૩; નિર્જરા માર્ગ - ૨૦૪; સંવર પ્રેરિત
 નિર્જરા માર્ગ - ૨૦૬; નિર્જરા પ્રેરિત સંવર માર્ગ - ૨૦૮; સંજ્ઞાના સદ્દુપયોગથી
 આવતી સિદ્ધિઓ - ૨૦૯; ભક્તિમાર્ગની મહત્તા તથા પ્રભુનો બોધ - ૨૧૧;
 વીતરાગનો બોધ - ૨૧૬; વીતરાગના બોધના ફાયદા - ૨૧૬; વીતરાગનો
 બોધ અહણકરવા જોઈતી પાત્રતા - ૨૨૩; ભક્તિને પ્રાર્થના - ૨૨૬; ભક્તિનું
 કાર્ય - ૨૨૮; સંજ્ઞા ગુંચવણભર્યો પદાર્થ - ૨૩૫; પૂર્ણ આજ્ઞાધીન તથા અપૂર્ણ
 આજ્ઞાધીન જીવની કર્મક્ષય કરવાની પ્રવૃત્તિનો ભેદ - ૨૩૬; આત્મિક શુદ્ધિનો
 માર્ગ - ૨૩૮; સર્વોત્કૃષ્ટ શુદ્ધિનો માર્ગ - ૨૩૮; એ બે વચ્ચેનો તફાવત -
 ૨૪૧; અસ્તિકાય ઉપર જીવનું પ્રભુત્વ - ૨૪૭; આહાર - આશ્રવ - ૨૪૮;

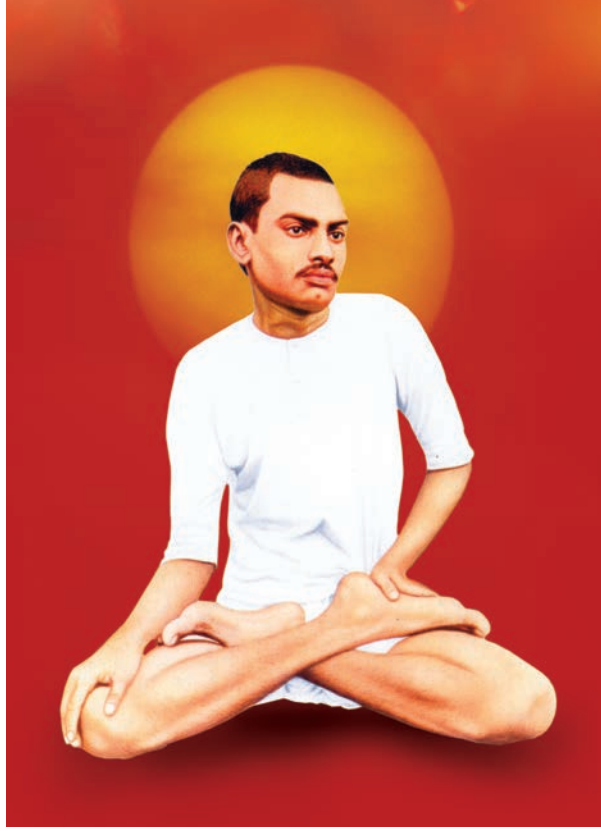
વિહાર-સંવર - ૨૪૯; નિહાર-નિર્જરા - ૨૫૧; ધર્મનું મૂળ આજ્ઞા - ૨૫૨; સંજ્ઞી જીવનું સંવર માર્ગનું આરાધન - ૨૫૫; સંજ્ઞી જીવનું નિર્જરા માર્ગનું આરાધન - ૨૫૭; સંજ્ઞી જીવનું નિર્જરા પ્રેરિત સંવર માર્ગનું આરાધન - ૨૫૮; સંજ્ઞી જીવનું મહાસંવર માર્ગનું આરાધન - ૨૫૯; સંજ્ઞી જીવનું સંવર પ્રેરિત મહાસંવર માર્ગનું આરાધન - ૨૬૨; સંજ્ઞી જીવનું કલ્યાણ પ્રેરિત મહાસંવર માર્ગનું આરાધન - ૨૬૩; સંજ્ઞી જીવનું આજ્ઞામાર્ગ પ્રેરિત, કલ્યાણ પ્રેરિત મહાસંવર માર્ગનું આરાધન - ૨૬૪.

પ્રકરણ ૧૭ : ઐ ગમય આણાયં, આણાયં ગમય ઐ ૨૬૯

ઐ ને પ્રાર્થના - ૨૬૯; પંચપરમેષ્ટિ ભગવંતનું ઐમાં સમાવું - ૨૭૧; આજ્ઞા - ૨૭૩; સંજ્ઞા - ૨૭૩; આજ્ઞા તથા સંજ્ઞાને એકમાર્ગી કરવાના ફાયદા - ૨૭૫; આજ્ઞાનું કાર્ય - ૨૭૯; ઐના કલ્યાણનાં પરમાણુની રચના - ૨૭૯; એ પરમાણુઓની વિશેષતા - ૨૮૧; છન્નસ્થ પરમેષ્ટિનાં આજ્ઞારસ તથા પરમાણુઓનું કાર્ય - ૨૮૩; પૂર્ણાતિપૂર્ણ આજ્ઞા - ૨૮૫; જીવ આ આજ્ઞા કેવી રીતે પાળે? - ૨૮૬; શ્રી અરિહંત પ્રભુનાં પંચપરમેષ્ટિ કલ્યાણનાં પરમાણુઓનું કાર્ય - ૨૮૪; પાંચે પરમેષ્ટિ સાથે મળે ત્યારે જ પરમ ઈષ્ટ થાય છે - ૨૮૮; પંચપરમેષ્ટિ પરમાણુઓનું બંધારણ - ૩૦૦; તે માટે શ્રી તીર્થંકર પ્રભુનો પુરુષાર્થ - ૩૦૯; આ પરમાણુઓમાં ધર્મનાં સનાતનપણાનો તથા મંગલપણાનો સમાવેશ - ૩૧૧; પૂર્ણ પરમેષ્ટિનાં પરમાણુઓ જીવ કેવી રીતે મેળવી શકે? - ૩૧૫; અપૂર્વ અવસરની ૨૧મી કડીમાં રહેલું તેનું રહસ્ય - ૩૧૫; પૂર્ણાતિપૂર્ણ આજ્ઞાની પ્રાપ્તિ - ૩૨૦; સરળતાના ગુણની ઉપયોગીતા - ૩૨૨; સાધુસાધ્વી પ્રેરિત પૂર્ણ પરમેષ્ટિ પરમાણુ - ૩૨૩; ઉપાધ્યાયજી પ્રેરિત પૂર્ણપરમેષ્ટિ પરમાણુઓ - ૩૨૬; આચાર્યજી પ્રેરિત પૂર્ણ પરમેષ્ટિ પરમાણુઓ - ૩૩૦; ગણધરજી પ્રેરિત પૂર્ણ

પરમેષ્ટિ પરમાણુઓ - ૩૩૩; પૂર્ણ પરમેષ્ટિ તથા છન્નસ્થ પરમેષ્ટિના પુરુષાર્થનો તફાવત - ૩૩૫; અરિહંત પ્રભુ પ્રેરિત પૂર્ણ પરમેષ્ટિ પરમાણુઓ - ૩૩૬; ઊં ગમય આણાયં, આણાયં ગમય ઊંની અપેક્ષાએ નમસ્કાર મંત્ર - ૩૩૮.

પરિશિષ્ટ ૧ - પારિભાષિક શબ્દોનો કોષ	૩૪૩
પરિશિષ્ટ ૨ - આરાધક માટે વિષયવાર સૂચિ	૩૫૫

શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર

અર્પણ

પંચપરમેષ્ટિનાં પાંચે પદને સ્પર્શી, સર્વોત્તમ એવું તીર્થંકર પદ નિકાચીત કરી, પૂર્ણ થઈ,
સ્વપર કલ્યાણ કરવામાં અગ્રેસર બની, પાંચે પદની લાક્ષણિકતા અનુભવી,
અન્યને એ અનુભવવા માટે સહાય કરનાર શ્રી રાજપ્રભુને (દેવેશ્વર પ્રભુને)

તથા

સર્વ જીવોને યથાયોગ્ય ઉત્તમ વીર્ય પૂરું પાડનાર શ્રી પંચપરમેષ્ટિ ભગવંતને
નિજ કલ્યાણ અર્થે એમની જ કૃપાથી આ ગ્રંથ અર્પણ કરું છું.

ૐ

પ્રાક્કથન

“શ્રી કેવળીપ્રભુનો સાથ”ના ત્રણ ભાગના અનુસંધાનમાં આ ચોથો ભાગ વાયકોનાં કરકમળમાં મૂકતાં આનંદ અનુભવાય છે. અને શ્રી પ્રભુને અંતરમાંથી પ્રાર્થના થાય છે કે, “હે પ્રભુ! તમારી કૃપાથી અને આજ્ઞાથી લખાયેલા આ ગ્રંથના સર્વ ભાગ વાયકોને આત્મશાંતિ તથા આત્મશુદ્ધિ મેળવવા માટે તથા વધારવા માટે ખૂબ સહાયક થાઓ. તે સાથે તેઓમાંથી કોઈ પણ આ ગ્રંથનાં નિમિત્તથી અશુભભાવમાં જાય નહિ તેવી કૃપા કરજો; કેમકે તમારા નિમિત્તે કોઈ પણ જીવ આત્માર્થે બંધાય નહિ તેવી મારી અંતઃકરણની ઊંડી અભિલાષા છે. આ ગ્રંથ લખવામાં મને કોઈ પણ પ્રકારનો કર્તાભાવ કે માનભાવ વર્તતો નથી તેની જાણકારી સહુને તમારી પરમ કૃપાથી અને પોતાના અનુભવથી થાઓ, એ જ મારી આપને નમ્ર વિનંતિ છે. આ ગ્રંથ લખવામાં માત્ર ‘પ્રભુની આજ્ઞા’ જ નિમિત્તરૂપ છે, બાકી સર્વ પ્રકારે નિસ્પૃહતા છે તેની સ્પષ્ટતા આપની આજ્ઞાથી કરી, પૂર્વનાં પ્રાક્કથનનાં અનુસંધાનમાં તે વિશેની હકીકતો રજૂ કરવા આપની આજ્ઞા માગું છું.” ઠું શાંતિ:

ત્રીજા ભાગના પ્રાક્કથનમાં મેં લખ્યું હતું કે શ્રી રાજપ્રભુએ સ્વયં મને ધ્વનિથી જણાવ્યું હતું કે તેઓ વર્તમાનમાં ‘તીર્થંકર પદે’ બિરાજે છે. આ હકીકત જાણવાથી મારા આનંદ તથા ઉલ્લાસની અવધિ ન હતી, સાથે સાથે આ હકીકતે મારા પર કામણ કર્યું હતું. તેથી શ્રી કૃપાળુદેવે તીર્થંકરપદ બંધાય તેવા ભાવ કેવી રીતે આદર્યા, પોષ્યા તથા તેની ઁંધાણીઓ તેમનાં પત્રલેખનમાં કેવી રીતે વ્યક્ત થાય છે, તે સર્વ વિશેની જાણકારી મેળવવાની મારી તાલાવેલી વધતી ગઈ. વળી, શ્રી અરિહંતના મહિમાને ઓળખવા માટે, મનન કરવા માટે, અનુભવ કરવા માટે, વેદવા માટે તથા

માણવા માટે જીવે શું કરવું જોઈએ તે જાણવાની જિજ્ઞાસા ઘણી બળવાન બની. આ ભાવના અનુસંધાનમાં મારો જીવ સહજપણે પ્રભુને આજ્ઞાધીન થતો ગયો, અને હવે ભાવિમાં ક્યારેય મારે સ્વચ્છંદથી વર્તવું નથી એવી ગાંઠ મારામાં બંધાઈ ગઈ.

શ્રી પ્રભુને આજ્ઞાધીન થઈ આ નિર્ણય પાળવાથી જીવને કેવા કેવા ફાયદા થાય છે, રોજબરોજનાં જીવનમાં પ્રભુ કેવી સંભાળ રાખે છે, તેના કેટલાયે અનુભવો વારંવાર થવા લાગ્યા. તેમાંના કેટલાક અનુભવો મેં ત્રીજા ભાગના પ્રાક્કથનમાં વર્ણવ્યા છે. ઈ. સ. ૧૯૬૮ના પર્યુષણપર્વથી આવા અનુભવોની પરંપરા ચાલુ થઈ, અને કૃપાળુદેવનાં જીવન માટેના કેટલાય ખુલાસાઓ મને પ્રત્યક્ષ અનુભવ દ્વારા મળવા લાગ્યા. આને કારણે મારા જીવનની સુધારણા થવા લાગી, વર્તતા ભાવોનું પરિવર્તન થવા લાગ્યું અને કલ્યાણભાવની વિશુદ્ધિ રોજબરોજનાં જીવનમાં થતી ગઈ. તેથી સર્વ જીવો માટેનો કલ્યાણભાવ એવી સરસ રીતે ઉમટ્યો કે એ ભાવ કરવા સિવાયના અન્ય ભાવો કરવાની રુચિ તૂટતી ગઈ. તે એટલે સુધી કે અન્ય જીવો સંસાર અપેક્ષાએ વિઘ્ન કરે, અશુભ બોલે છતાં પણ આત્મામાં તેનો પ્રત્યાઘાત પડતો નહિ, અને તેમના માટે પણ, તેઓ અશુભ પ્રવૃત્તિથી મુક્ત થઈ મહાકલ્યાણને પામે તેવો ભાવ બળવાનપણે અનુભવાવા લાગ્યો.

તેની સાથે સાથે એકેંદ્રિયાદિ જીવોએ પણ પોતાના દેહનો ત્યાગ કરતાં કરતાં મારા જીવ પર કેટલો ઉપકાર કર્યો છે અને કરે છે તેની સ્પષ્ટતા પરમ કૃપાળુદેવના અંતરંગ બોધ દ્વારા થતી ગઈ. જેમકે ચાલતાં, બેસતાં પૃથ્વીકાય જીવોને હણાતાં જોઈ વિચારાતું કે તેઓ મને પોતાનાં જીવનનો ત્યાગ કરીને પણ હાલવા, ચાલવા, બેસવાની સુવિધા આપે છે તે તેમનો મારા પરનો ઉપકાર છે. તેના પ્રત્યાઘાતમાં તે સહુનો સત્વર વિકાસ થાય એવા ભાવ હૃદયમાં રમવા લાગ્યા. એ જ રીતે પાણી પીતી હોઉં ત્યારે સમજાતું કે આ પાણીકાય જીવો પોતાનાં જીવનનો ત્યાગ કરી મને જીવન બક્ષે છે, તેથી સહજપણે પાણી પીતાં તેમના વિશે કલ્યાણભાવ વેદાતા

હતા. રસોઈ કરતાં અગ્નિકાય જીવોનો ઉપકાર મનમાં વસવાથી તેમના માટેનો કલ્યાણભાવ ઉમટતો. એ જ રીતે રાત્રે લેખન, વાંચન આદિ પ્રવૃત્તિ કરતી વખતે લાઈટના તેજસ્કાય જીવોનો આભાર માનતાં માનતાં તેમનાં કલ્યાણનું વેદન સાકાર થતું હતું. શ્વાસોશ્વાસ આદિના કારણે વાયુનો તો સતત ઉપયોગ રહેતો હોવાથી તેમનો આભાર માનવાની વૃત્તિ તેમના કલ્યાણભાવના વેદનમાં સમાતી હતી. અને ખોરાક બનાવવાની તથા આરોગવાની પ્રવૃત્તિમાં વનસ્પતિકાય તરફથી જે મારા પર ઉપકાર થતો હતો તે કેમ ભૂલું? આહાર તો શરીરમાં જઈ જીવનને ચાલુ રાખવામાં ખૂબ બળવાન નિમિત્ત હોવાથી તેમના પ્રતિની કલ્યાણભાવના એવી જ ઉત્કૃષ્ટતાથી વર્તવા લાગી હતી. આ પાંચે પ્રકારના એકેન્દ્રિય જીવો બેથી ચાર ઇન્દ્રિયવાળાં અસંજી જીવોને પણ ઉપકારી છે તથા તે વિકલેન્દ્રિયો એકબીજાને પણ તેવાં જ ઉપકારી છે તેવી સભાનતા આવતાં તેઓ બધાં માટેનો કલ્યાણભાવ પણ વિકસતો ગયો. સાથે સાથે જે જે સંજીપંચેન્દ્રિય જીવો સંપર્કમાં આવતા ગયા તેઓ તથા તેના સંબંધિત જીવો માટે પણ ખૂબ શુભભાવ વધવા લાગ્યા. જેમની સાથે શુભનો ઉદય હોય તેમના માટે એવા ભાવ આવતા કે તેઓ બધા ભગવાને બતાવેલા સુખના માર્ગે ચાલી, કલ્યાણ પામે. અને જેમની સાથે અશુભ ઉદયો વર્તાય તેમના માટે એવા ભાવ વેદાતા કે પ્રભુ! અશુભનું વેદન કરવું પડે તેવાં કર્મો આ જીવ સંબંધી મેં કેમ બાંધ્યા? અમને આવા અશુભના ઉદયોથી છોડાવી, સહુને કલ્યાણકાર્યમાં ત્વરાથી જોડી ઘો, કે જેથી આખું જગત તમારા શરણમાં આવી, સ્વકલ્યાણને પ્રાધાન્ય આપી સદ્વર્તન કરતાં શીખી જાય. આમ સર્વ જીવો માટે કલ્યાણભાવ તથા શુભભાવ સતત વધતા જતા હતા. તેમાં જો ક્યારેક કોઈ પ્રતિ વિભાવ ઉત્પન્ન થાય તો તરત જ કૃપાળુદેવ તરફથી મને એવો ઠપકો મળતો કે ફરીથી એવી ભૂલ કરવાની હિંમત કદી થાય જ નહિ.

આ ઉપરાંત નિયમિતપણે કરવા યોગ્ય કર્તવ્યમાં કંઈ ચૂક થાય, પ્રમાદ થાય તો શિક્ષા સાથે ઠપકો મળતો હતો. શ્રી કૃપાળુદેવ તરફથી આ રીતે મળતા સતત

માર્ગદર્શન તથા રક્ષણને કારણે મારા રોજિંદા જીવનમાં વ્યવહારની શુદ્ધિ તથા આત્મિક સુધારો થતો ગયો, અને મારો જીવન પ્રતિનો દૃષ્ટિકોણ બદલાતો ગયો.

મારી આત્મસ્થિરતા તથા વ્યવહારશુદ્ધિ જેમ જેમ વધતાં ગયાં, તેમ તેમ આત્માને લગતા સિદ્ધાંતોની, કર્મ સિદ્ધાંતોની સમજણ ઊંડી તથા વિશદ થતી ગઈ. તેનું ટાંચણ કરવાની આજ્ઞા આવતાં તે લખાણ પણ કરતી ગઈ. આ રીતે આ ગ્રંથ માટેના મુદ્દાઓ તૈયાર થતા ગયા. પરંતુ પ્રભુની આજ્ઞા ન થાય ત્યાં સુધી ગ્રંથ લખવાનો આરંભ ન કરવાનો મારો નિર્ણય અફર હતો, તેથી એ ભાવો તથા લખાણ હૃદયસ્થ તથા કાગળ પર જ હતાં. તેમાં પ્રભુ તરફથી મળતો બોધ અને ઊઠતા વિવિધ કલ્યાણભાવ સચવાયેલા હતા. આ વિશેના અનુભવો જાણવાથી પ્રભુ મને કેવી રીતે બોધ આપી આજ્ઞાધીન રાખતા હતા તેની સમજણ આપને આવશે એવી આશા છે.

સામાન્ય રીતે ઓફિસે જતાં પહેલાં હું એમના (શ્રી રજનીભાઈ મહેતાના) માથામાં તેલ ઘસી દેતી. એક દિવસ ધાંધલ તથા ઉતાવળને કારણે મારાથી તેલ નાખવાનું રહી ગયું, અને હું ઓફિસમાં પહોંચી ગઈ. ત્યાં પહોંચતા જ મને કૃપાળુદેવનો નારાજીથી ભરેલો ચહેરો દેખાવા લાગ્યો. મને તેમની નારાજીનું કારણ સમજાયું નહિ, તેથી તેમની ક્ષમા માગી કારણ જણાવવા વિનંતિ કરી. તેમણે કહ્યું, “તારી સવારની ચર્ચા વિચારી જા, તને જ ખ્યાલ આવશે કે તેં શું ભૂલ કરી છે.” હું વિચારવા લાગી. થોડીવાર પછી મને સમજાયું કે આજે માથામાં તેલ ઘસવાનું ભૂલાઈ ગયું છે. મેં કૃપાળુદેવની ફરીથી ક્ષમા માગી અને રાત્રે સૂતાં પહેલાં તેલ ઘસી દેવાનું જણાવ્યું. આ નિર્ણય કરતાંની સાથે જ તેમનો ચહેરો ખૂબ પ્રસન્ન દેખાયો. મને અંતરમાં ખૂબ ઠંડક થઈ કે પ્રભુ મારું કેટલું ધ્યાન રાખે છે!

આ પછી થોડા જ દિવસમાં પ્રભુએ મને જણાવ્યું કે તારે આવતી કાલથી બે મહિના માટે ખાવાની કોઈ પણ ચીજ તારી મેળે લેવાની નહિ, કોઈ આપે તો જ લેવાય. માગવાની છૂટ નહિ, પણ ન જોઈતું હોય તો ના કહેવાની છૂટ. આ આજ્ઞા

વિશે મારે કોઈને પણ જણાવવાનું નહિ, છતાં પૂરેપૂરું પાલન કરવાનું. એ વખતે આ આજ્ઞા મને ખૂબ આકરી તથા કસોટીકારક લાગી; કારણ કે અમારા ઘરમાં અમે જમવા બેસીએ ત્યારે મોટાભાગે હું પીરસતી, એટલે બીજાને ભાગે મને પીરસવાનું આવે નહિ. વળી, બપોરે એક વાગે જમવા માટે ઓફિસેથી આવું ત્યારે હું તથા મારો સાડાત્રણ વર્ષનો ભત્રીજો એમ બે જણાં જમવામાં હોઈએ. આથી બપોરના જમવાનું કેમ થશે? આવી વિચારણા મનમાં ચાલી, પણ આમાં પ્રભુનો કોઈ ગૂઢ સંકેત હશે એમ મને લાગ્યું. આડુંઅવળું ખાવાની ટેવ ન હતી તેથી તેની ચિંતા ન હતી. એટલે પ્રભુની આજ્ઞાએ પૂર્ણતાએ વર્તી શું થાય છે તે જોવું એમ નક્કી કર્યું.

બીજા દિવસની સવાર થઈ. હું તથા ભાભી(જેઠાણી) રોટલી કરતાં હતાં ત્યાં તેમણે સહજપણે મને કહ્યું, “સરયુ! દૂધ અને રોટલી લઈ લો, પછી મોડું થશે!” મારાં આશ્ચર્ય અને પ્રભુની કૃપાની મેળવણી થઈ. સામાન્ય રીતે ન કહેનારાં ભાભી અગ્રેસર થયા અને મને ખૂબ સરળતા કરી દીધી. બપોરે જમતી વખતે હું ચિ. કેતનને પીરસતી હતી, ત્યાં તે ભાવથી બોલ્યો, “કાકી, તમે તો લ્યો!” મારું કાર્ય થઈ ગયું. મેં પ્રભુનો ખૂબ ખૂબ ઉપકાર માન્યો. રાત્રે અમે બધાં જમવા બેઠાં. હું બધાંને પીરસતી હતી, ત્યાં તો ભાભીની વહાલસોયી ત્રણે દીકરીઓ એક પછી એક વસ્તુ લેવા માટે ભાવથી કહેતી હતી. મારાં તો આશ્ચર્યની અવધિ જ ન રહી, પ્રભુ બધાંને એક પછી એક મને પીરસવા માટે સૂઝાડતા જતા હતા. ઓફિસમાં પણ પ્યુન ચા કે પાણી સ્વયં આપી જતો અને લેવાની સૂચના કરતો જતો. આમ શ્રી પ્રભુની સહાયથી એક પછી એક દિવસ નિર્વિઘ્ને પસાર થવા લાગ્યા. આજ્ઞાપાલન યથાર્થ રીતે થતું ગયું, છતાં કોઈને મારાથી પળાતા નિયમની જાણકારી ન હતી, પ્રભુની લીલા કેવી અદ્ભુત છે! આવી સુંદર રીતે પ્રભુની આજ્ઞા પાળતાં પાળતાં બે મહિના સહેલાઈથી પસાર થઈ ગયા, અને આજ્ઞાધીન જીવનમાં પ્રભુનાં પ્રેમ તથા રક્ષણ કેવી અદ્ભુત રીતે મળે છે તેનો મને પ્રત્યક્ષ પરિચય મળ્યો. આ બે મહિનામાં એક પણ ટંક એવો ન હતો કે મને કોઈ વસ્તુની જરૂર હોય છતાં પ્રાપ્ત થઈ ન હોય.

જરૂર વખતે કોઈ ને કોઈ તરફથી સૂચન થતું અને જરૂરિયાત પૂરી થઈ જતી. આ રીતે પ્રભુની આજ્ઞાએ વર્તવાથી કેટલાં બધાં નવાં બંધનનાં કારણોથી બચી જવાય છે તેનું મને પ્રત્યક્ષપણું થયું. તેથી પ્રભુની આજ્ઞામાં સતત રહેવાનું દૃઢત્વ ખૂબ જ વધ્યું. આ રીતે જુદા જુદા અનુભવો દ્વારા પ્રભુનાં સાનિધ્યનો લહાવો મને મળતો હતો. તેથી તેમના માટે મારા પ્રેમભાવ, અહોભાવ, પૂજ્યભાવ કેટલા વધ્યા હોવા જોઈએ તેનો આપને જરૂર લક્ષ આપ્યો હશે.

આવા વિવિધ અનુભવોમાંથી પસાર થતાં થતાં મને શ્રી રાજપ્રભુ દ્વારા અરિહંત પ્રભુનાં મહિમા, ઉપકાર, બોધ આદિનો પરિચય થતો ગયો. અને તે અનુભવને પ્રકાશિત કરનારા ઉદ્દગારો આ રીતે સરી ગયા -

તારે દ્વારે હું આવી હે નાથ !
મને કેમ કરી કરશે તું નિરાશ ?
હું તો આવી સકળ વિશ્વ ત્યાગી,
તારા આશરાને સાચો માની,
મને જોઈએ તારું એ કેવળજ્ઞાન,
બીજું કાંઈએ ન માનું એહ સમાન.
હું તો પામીશ, તારું એ સ્વરૂપ,
એમાં કશીએ ન આવે હવે ચૂક,
મને સહાય નિત્ય કરજે નાથ !
મને કેમ કરી કરશે તું નિરાશ ?

* * *

સંસાર સમુદ્ર તારવા, પ્રભુ આપની કૃપા ઘણી,
મનવાંછિત જ્યાં પામતાં, ત્યાં શું રહે મણા પછી ?
પ્રભુ આપનો ઉપકાર જેટલો માનીએ તે ઓછો છે,
અમને ઉગારી દુઃખથી, સુખમાં સુવાડયા આપે છે.

પ્રભુ! આજની આ વિનતિ આપને કરું હું ભાવથી,
ક્યારેય પણ અમને ન કરશો, આપની કૃપા રહિત,
અમ એજ જીવિત, એ જ મૃત્યુ, એ જ વાંછા છે ખરે,
તુમ વિણ જગમાં કાંઈ પણ અમને હવે સાંતુ નથી.

આપ જેમ રાખો તેમ રહેવાના હવે તો કોડ છે,
ઋણથી થવાને મુક્ત, સમભાવે હવે રહેવું ખરે,
જે જે સંબંધો પૂર્વકાળે આ જીવે બાંધ્યા હતા,
તે તે સંબંધો ભોગવીને નિશ્ચયે છૂટવું હવે.

સંસારના સંબંધમાં સહુ સ્વાર્થનાં છે રે સગાં,
પરમાર્થના સંબંધમાં સહુ પ્રેમનાં રે છે ભૂખ્યાં,
સાયું જણાવ્યું મુજને એ આપનો ઉપકાર છે,
ઉપકારી પ્રભુને મુજના અગણિત નમસ્કાર છે.

* * *

પ્રભુ તારા પ્રેમની રઠ લાગી,
તારા શુભ ચરણોમાં રહીને,
તારા પ્રેમનો લહાવો લેવા,
આજે આવેલ છું ભાગ્યવાન થાવા,
તારું સ્વરૂપ યથાર્થ માણવા.

* * *

આજ મારા હૈયામાં આનંદ હેલે ચડયો રે,
વણમાગ્યે પ્રભુજીએ મુજને સર્વે આપી દીધું રે,
કેમ કરીને થાયે આ કરુણાનાં સાચાં મૂલ્યો રે,
નહિ વિસારું પ્રભુજી આ અદ્ભુત મારગ તારો રે. આજ...

પૂરવ જનમની વેદનાને ભાવિએ ભૂલાવી રે,
અમૃતરસનાં પાનથી કંટક સહુ વિસાર્યા રે,
જ્ઞાનધારાની લહાણીમાં અદ્ભુત શાંતિ આવે રે, આજ...

ભાવિનાં એ પ્રેરક વાયુ લાવે સુરખી ઘેલી રે,
જ્ઞાનસુધારસ અમૃતધારા વરસે મુજ અંતરમાં રે,
અનાદિનાં ભમવાનો અંત લાવે એ લીલામાં રે, આજ...

પશ્ચાત્તાપનાં પુનિત આંસુ પામે મૌક્તિક વેલી રે,
સુધારસનાં અમૃતબિંદુ આપે શીતલ રેલી રે,
દેહરહિત દશા પામીને જાવું સ્વરૂપ સ્વદેશ રે, આજ...

દેહાદિનું ભાન ભૂલીને પ્રભુમાં લીન થાવું રે,
તે માટેનો સાચો મારગ પ્રભુજી આપે બતાવ્યો રે,
તે જાણીને હેતભાવે હું તો ધન્ય થઈ રે, આજ...

આ પદોમાંથી શ્રી અરિહંત પ્રભુનો મહિમાને વેદવા માટે કેવા પ્રકારે આજ્ઞાનો અનુભવ મને થતો હતો તે સમજાય તેવું છે. સાથે સાથે શ્રી પંચપરમેષ્ઠિ પ્રભુનો સાથ મને કેટલો અને કેવી રીતે મળતો હતો તે જણાયું હશે.

“શ્રી કેવળીપ્રભુનો સાથ” ભાગ-૧નાં પ્રાકૃત્યનમાં મેં જણાવ્યું હતું કે વાંચનની શરૂઆત કરવામાં શ્રી રાજપ્રભુનો ફાળો અને સાથ આપવાની બાંહેધરી કેટલી મજબૂત હતી. તો યે તે માટે મને અંતરંગમાં ક્ષોભ હતો, આ ક્ષોભને જીતવા માટે રાજપ્રભુએ મને કેટલો ઊંડો સાથ આપ્યો હતો તે આપની સ્મૃતિમાં હશે જ. વાંચન શરૂ કરતાં પહેલાં મેં મારી વ્યવહાર શુદ્ધિ જાળવવા મારા પતિ, સાડાત્રણ વર્ષના પુત્ર, જેઠજી, જેઠાણીજી, તેમના બાળકો આદિ સર્વની અનુમતિ માગી હતી, તેઓએ તે માટે ખૂબ ઉત્સાહ બતાવ્યો હતો, એટલું જ નહિ પણ આ કાર્ય કરવામાં તેમના સાથ અને સહકાર દિનપ્રતિદિન વધતા ગયા હતા. તેમાં મેં રાજપ્રભુ

તેમજ પંચપરમેષ્ઠિ ભગવંતની કૃપાનો અવર્ણનીય ઉપકાર અનુભવ્યો હતો. તેનો સ્વીકાર કરતાં આજે પણ હું ખૂબ ધન્યતા અનુભવું છું. ઈ. સ. ૧૯૭૭માં બનેલા આ પ્રસંગનું ઊંડાણ એ વખતે સ્પષ્ટ ન હતું. પણ પછીથી તે ઊંડાણ અને પ્રભુની કૃપા સમજાયા પછી એ ખુલાસો રજૂ કરવાની ભાવનાને હું રોકતી નથી, અને તેમ કરવા માટે પ્રભુની અનુમતિ મળી હોવાથી મારું હૃદય ખૂબ પુલકિત થઈ ઊઠ્યું છે.

પ્રત્યેક વાંચન વખતે શ્રી રાજપ્રભુ દોરવાણી આપી મને દોરતા હતા. હું તેમની અનુજ્ઞા અનુસાર કર્તાભાવ અને માનભાવ રહિત બની, ‘હું પ્રભુનો બોધ ઝીલું છું’ એ ભાવથી તેમનાં માર્ગદર્શનને સ્વીકારી, આવેલા મુમુક્ષુઓ પ્રતિ મને મળતો બોધ રજૂ કરતી હતી. પ્રત્યેક ગુરુવારે બનતી આ ઘટના વિશે વિચારતાં સમજાયું કે રાજપ્રભુની આજ્ઞામાં શ્રી પંચપરમેષ્ઠિ ભગવંતની અર્થાત્ ઝૂંની આજ્ઞા કેવી રીતે સમાઈ જતી હતી. તેમાં ઓતપ્રોત થવાથી સહજપણે એ આજ્ઞા મારા જીવથી સમજી શકાતી હતી, અને તેનું પાલન કરતાં કરતાં ઝૂંના પ્રસાદથી એ સમજ વાણીમાં રૂપાંતર પામી બોધરૂપે પ્રગટ થતી જતી હતી. તેની સાથે ધર્મના ગૂઢ સિધ્ધાંતો આજ્ઞાપાલન કરવાથી વાંચન દ્વારા સહજપણે સ્ફૂટ થતા જતા હતા. આવો અનુભવ મારા ઉપરાંત નિકટવર્તી અનેક જીવોને પણ થતો હતો. આજ્ઞાપાલનની મારી શુદ્ધિ જેમ જેમ વધતી ગઈ, તેમ તેમ વાણી ઉપરાંત લેખનકાર્યથી પણ ભેદજ્ઞાન રજૂ કરવાનું શરૂ થયું. એનું એક ઉદાહરણ જણાવું છું.

ઈ. સ. ૧૯૭૧ના પર્યુષણ માટે અમે ઘરના સભ્યોએ નિર્ણય કર્યો કે આ વખતે પર્યુષણમાં રોજ રાતના આપણે દરેકે એક પ્રશ્ન વિચારી તેનો ઉત્તર શોધવો, અને જ્યાં સુધી ઉત્તર મળે નહિ ત્યાં સુધી સૂવું નહિ. નક્કી તો કર્યું, પણ મારા મનમાં કોઈ પ્રશ્ન જ ઉદ્ભવતો ન હતો. મારી મુંઝવણ વધતી જતી હતી, કેમકે ઓફિસ તેમજ ઘરનું કામ અને ઉપરાંતમાં પ્રશ્ન તથા તેનો ઉત્તર મેળવવાનો પુરુષાર્થ કરવાનો હતો. બધાનો તાલમેલ મેળવવો મુશ્કેલ લાગતો હતો. પરિણામે પુરાણા

અનુભવને આધારે શ્રી પ્રભુને સાથ આપવા ખૂબ ખૂબ પ્રાર્થના તથા વિનંતિ કરતી ગઈ. આમ કરતાં પર્યુષણનો આગલો દિવસ આવી ગયો, પણ કંઈ સત્ફળ જણાયું નહિ.

તે દિવસે રાત્રે પ્રભુને પ્રાર્થના કરતાં કરતાં શાંત થઈ ગઈ. અડધી રાત્રે બે પાંખ સહિતના સફેદ વસ્ત્રધારી એક દેવી વ્યક્તિએ દર્શન આપ્યા, અને મારી મુંઝવણ વિશે પૂછ્યું. મેં મને નડતી પ્રશ્નોત્તર બાબતની અશક્તિ જણાવી, તે જ ક્ષણે તેમણે કહ્યું, “તું ઈ. સ. ૧૯૬૩ની સાલથી માનતુંગાયાર્થ રચિત ભક્તામર સ્તોત્ર કરે છે, તો તને તેમાંની પ્રભુનો મહિમા વર્ણવતી નવ કડીઓનો રહસ્યાર્થ ખબર છે?” મેં તેમને વિનયપૂર્વક ના કહી, કેમકે મને વાચ્યાર્થની ખબર હતી પરંતુ તેનો ગૂઢાર્થ મારાથી ગુપ્ત હતો. તત્કાલ તેમણે ‘જે કોપ્યો છે ભ્રમણગણના ગુંજવાથી અતિશે...’ કડીનો ગૂઢાર્થ સમજાવ્યો. પછી જણાવ્યું કે આ રીતે બાકીની આઠ કડીઓનું રહસ્ય મેળવવું એ તારા માટે પર્યુષણના આઠ દિવસના પ્રશ્ન માટેનો પુરુષાર્થ છે. મેં તેમનો ખૂબ આભાર માન્યો, અને જરૂર પડ્યે સહાય કરવા વિનંતિ પણ કરી. તત્કાલ પછીની કડીનું રહસ્ય મેળવવાનો પુરુષાર્થ આદર્યો. પરંતુ પર્યુષણના પહેલા દિવસની સાંજ સુધી કોઈ ઉકેલ મળ્યો નહિ. સાંજે જમ્યા પછી અમે દેરાસર ગયા. ત્યાં સફળતા અપાવવા પ્રભુને વિનવતી હતી. પ્રાર્થના કરતાં કરતાં હું શાંત થઈ ગઈ. એટલામાં આગલા દિવસવાળી દિવ્ય વ્યક્તિએ ફરીથી દર્શન આપ્યા. અને એ કડીનો ખુલાસો કર્યો. આ અનુભવથી એવી દૃઢતા થઈ કે અરિહંતપ્રભુની સ્તુતિ જો ખૂબ ઉત્કૃષ્ટપણે કરવામાં આવે તો કોઈપણ પ્રશ્નનો ઉકેલ મળે અને સમાધાન મળી જ જાય. પરિણામે મારી પ્રાર્થના ઘેરી તથા ઊંડી થતી ગઈ, અને રોજેરોજ એક એક કડીનો ગૂઢાર્થ મળતો ગયો. સંવત્સરીના દિવસ સુધીમાં નવે નવ કડીના પરમાર્થ પ્રભુકૃપાથી સમજાઈ જતાં ખૂબ ખૂબ આનંદ વર્ત્યો. તે રાત્રે પ્રભુજીએ મને જણાવ્યું કે આખું ભક્તામર સ્તોત્ર આવા રહસ્યોથી ભરપૂર છે, માટે તે મેળવવા પ્રયત્ન કરજે. રીત મને આવડી ગઈ હતી. તેથી રોજે એક બે કડીના રહસ્યો મળતાં ગયાં, અને આખા ભક્તામરની ઊંડાણભરી

સમજ એકત્ર થઈ. પણ આ બધું પ્રભુએ જ આપ્યું હોવાથી તેમાંથી કોઈ માનભાવ ઉત્પન્ન થયો ન હતો.

ભક્તામર સ્તોત્રની સમજ પૂરી થતાં શ્રી સિદ્ધસેન દિવાકર રચિત કલ્યાણમંદિર સ્તોત્રની સમજણ લેવાની તથા ભક્તામરનું ઊંડાણ વ્યક્ત કરતું લખાણ કરવાની આજ્ઞા આવી. મને વર્તતી દિવસભરની પ્રવૃત્તિમાં લખાણ કરવું શક્ય જણાતું ન હતું, તેથી સમય આપવા માટે પ્રભુને વિનવવાની શરૂઆત કરી. “હે પ્રભુ! તમે મને આજ્ઞા આપી છે, તો તમે જ તેનું પાલન કરાવો.” એમાંથી મને સૂઝી આવ્યું કે ઓફિસમાં બપોરે એક થી બેનો સમય લંચ માટે હોય છે તેનો સદુપયોગ કરું તો લખાણ થઈ શકે, આથી મેં સવારે જમીને ઓફિસે જવાનું શરૂ કર્યું, અને બપોરના દૂધ તથા બે રોટલી નાસ્તા માટે લઈ જવાનું રાખ્યું. આટલું ખાતાં પાંચ મિનિટથી વધારે સમય લાગે નહિ એટલે લગભગ પંચાવન મિનિટ લખવા માટે મને મળી શકે તેમ હતું. તેમ કરવાથી લખતી વખતે મને એવા અદ્ભુત અનુભવ થતા કે હૃદય આનંદથી ભરાઈ જતું.

બપોરના એકથી બેના સમયમાં ખાવાનું પૂરું થાય કે તરત જ અંદરમાં વાક્યની વણઝાર શરૂ થઈ જતી. એટલે મારે તો શ્રુતલેખન કરતી હોઉં, તેવું જ કાર્ય કરવાનું હતું. ઘડિયાળમાં જ્યાં બે થાય કે તરત જ ધ્વનિ બંધ થઈ જાય. ઘણીવાર અડધા વાક્યે કે અડધા શબ્દે પણ લખાણ પૂરું કરવું પડતું. એ શબ્દ કે વાક્ય પૂરું કરવા મથામણ કરું તો પણ પૂરું કરી શકાતું નહિ, કેમકે ઓફિસનાં કામનો સમય પરમાર્થ માટે ન વાપરવો તેવી વ્યવહારશુદ્ધિ મારે જાળવવાની હતી. બીજા દિવસે સમય થતાં મેં જ્યાં વાક્ય કે શબ્દ અધૂરો રાખ્યો હોય ત્યાંથી આગળ વધી તે પૂરું થતું અને વચનાવલિ એકધારી આગળ વધતી, અને કોઈ પ્રકારની અધૂરપ ન જણાય એવો અનુભવ લખાણ પૂરું ન થયું ત્યાં સુધી થયા કર્યો. આમ કેવી રીતે બનતું હતું તે ત્યારે સમજાયું ન હતું, પણ હવે તે સમજાય છે કે એ ઝૂં સ્વરૂપ પ્રભુની આજ્ઞા હતી, એ આજ્ઞાને સમજીને મારો જીવ પાળતો ગયો હતો તેથી વાંચનના બોધમાં તથા

લખાણમાં પ્રભુના બોધનાં રહસ્યો ખીલતાં ગયાં. આ પછીથી શ્રી સિદ્ધસેન દિવાકર રચિત “કલ્યાણમંદિર સ્તોત્ર”નું લખાણ થયું. આ સ્તોત્રમાં તથા ભક્તામર સ્તોત્રમાં શ્રી તીર્થંકર પ્રભુની વિશેષતા જણાવતી જે કડીઓ છે તેની સરખામણી કરવામાં મને શ્રી પંચપરમેષ્ઠિ ભગવંતની અમૂલ્ય સહાય મળી છે, તે મારે નોંધવું જોઈએ. એ સિવાય આવું કાર્ય થઈ શકે નહિ એમ મને લાગે છે. તે પછીથી શ્રી પ્રભુની આજ્ઞાથી ‘અપૂર્વ આરાધન’લખાયું, જે ‘કેવળીપ્રભુનો સાથ’ ગ્રંથનો એક ભાગ છે એવી જાણકારી મને તે વખતે શ્રી પ્રભુએ કૃપા કરી આપી હતી. આ લખાણ કરવામાં પણ શ્રી પંચપરમેષ્ઠિ તથા શ્રી રાજપ્રભુનો મને ઘણો ઘણો સાથ મળ્યો હતો. અને હવે એ જ ભગવંતોની અમૂલ્ય સહાયથી “શ્રી કેવળીપ્રભુનો સાથ”ના ભાગોનું લખાણ થાય છે.

આ ગ્રંથમાં પહેલા પાંચ પ્રકરણ સમાવવાનો વિચાર કર્યો હતો, પરંતુ ગ્રંથનું કદ વધી જશે એમ લાગવાથી ચાર પ્રકરણો જ લેવાનું નક્કી કર્યું છે. આ પ્રકરણો છે: સમય માત્રનો પણ પ્રમાદ કર્તવ્ય નથી; આત્મિક શુદ્ધિથી પરમાર્થિક સિદ્ધિ; સર્વોત્કૃષ્ટ શુદ્ધિ ત્યાં સર્વોત્કૃષ્ટ સિદ્ધિ અને ઊં ગમય આણાયં, આણાયં ગમય ઊં.

આ સર્વ વાત પરથી આપને સમજાયું હશે કે આ લખાણ કરાવવામાં શ્રી રાજપ્રભુનો ફાળો મુખ્યતાએ હતો, તેમાં હવે શ્રી પંચપરમેષ્ઠિ પ્રભુનો સાથ ભળતો ગયો છે અને વધતો ગયો છે. તેમનો ઉપકાર માનવા માટે તો કોઈ પણ શબ્દ અપૂર્ણ લાગે તેમ છે, તેથી આજ્ઞાધીન રહેવાના ભાવ સાથે વંદન કરી આભાર માનું છું. શ્રી પરમેષ્ઠિની આજ્ઞાનુસાર સર્વ ભેદરહસ્યો મેળવવામાં મને પુત્રવત્ ચિ. નેહલ વોરાનો, ચિ. પ્રકાશનો તથા ચિ. અમીનો સાથ વિશેષતાએ મળેલ છે. તે સાથે શ્રી અજીતભાઈ, નલીનીબેન, કિશોરભાઈ, રેણુબેન તથા સર્વ કુટુંબીજનોનો સાથ વિવિધ પ્રકારે મળતો રહ્યો છે. લખાણ કર્યા પછી તેનું કંપોઝીંગ કરવામાં તથા બંને પરિશિષ્ટો તૈયાર કરવામાં મારી વહાલી ભાણેજ અમી ઠાકોરે તથા અનુરાગ ઠાકોરે મુખ્ય ભાગ ભજવ્યો છે. અને આ લખાણને સુંદર રીતે સજાવવામાં મારાં નિકટવર્તી અરુણભાઈ તથા સુધાબહેન મહેતાનો એવો જ અગત્યનો ફાળો છે. આ લખાણ પ્રકાશિત કરવામાં

વગર માગ્યે અને વગર ઈચ્છે આર્થિક ફાળો આપનાર મુમુક્ષુઓનો પણ એવો જ હિસ્સો છે. પ્રભુ તેઓ સહુને આપેલી સહાય બદલ આત્મિક શાંતિ તથા શુદ્ધિ વધારી સર્વોત્કૃષ્ટ શાંતિ તથા શુદ્ધિ સુધી લઈ જાય એ જ મારી પ્રાર્થના છે.

આ પછીના ભાગમાં વિશેષ ભેદરહસ્યો પ્રગટ કરવા અન્ય ચાર પ્રકરણોની રચના વિચારી છે. તેમાં ‘પૂર્ણ આજ્ઞાસિદ્ધિ-પૂર્ણ કલંકરહિત અડોલ દશા’, ‘પંચપરમેષ્ટિનાં પંચામૃતથી બ્રહ્મરસ સમાધિ’, ‘શ્રી કેવળીપ્રભુનો સાથ’ તથા ‘આત્માની સિદ્ધિ’ વણી લેવા વિચાર્યું છે. પ્રભુકૃપાથી જેમ થાય તેમ સ્વીકાર્ય છે.

આ ભાગમાં પણ કેટલીક વાતો તથા હકીકતોને પુનરુક્તિનો દોષ વોહરીને પણ મૂકી છે. તેમ કરવા પાછળ વિષયની અગત્ય તથા વિશદતા જાળવવાનો હેતુ છે, તે વાચકવર્ગ અભ્યાસ કરતાં જરૂરથી સમજી શકશે. અને આ ક્ષતિને ઉદાર દિલથી નિભાવી મૂળ હેતુનો સ્વીકાર કરી, અંથનો સદુપયોગ કરશે; એવી આશા રાખું છું. આ અંથ સર્વને આત્માર્થે ઉપયોગી તથા ઉપકારી થાય એવી શ્રી પ્રભુને પ્રાર્થના કરું છું.

ૐ શાંતિ.

મુંબઈ

તા. ૧૬ ઓગસ્ટ ૨૦૦૮, રવિવાર

પહેલું પર્યુષણ.

મોક્ષાભિલાષી

સરયુ રજની મહેતા.

